

OBRAZLOŽITEV:

Zakon o naravni in kulturni dediščini nalaga občinski skupščini, da na svojem območju razglasi za kulturne in zgodovinske spomenike dele naravne in kulturne dejavnosti, ki imajo po zakonu določene vrednote. Akt o razglasitvi ima namen, da zagotovimo ohranjanje zgodovinskega izročila kulturnih in drugih vrednot razglašene območja ter njihovih sestavnih delov, kakor tudi njihov usklajen razvoj, ki mora preprečevati nekontrolirane posege.

Razglasjanje arheologije je že samo po sebi posebna naloga, saj imamo opravka s tereni, ki še niso raziskani. Vse premalo si prizadevamo, da bi ta veja kulturne dejavnosti zaživela načrtno in tako jo pogosto rešujemo tik pred zdajci. V danem primeru smo osnutek odloka pripravile teamsko štiri občine — Center kot nosilec delovne naloge in Bežigrad, Vič-Rudnik in Šiška. Meje so tokrat strokovne in ne občinske, razglašamo pa najdragocenejši del mestne arheologije.

Samo za obravnavo osnutka odloka smo pripravili tudi kratek povzetek iz strokovnih podlag.

Najstarejše sledove človekovega bivanja z obravnavanega območja predstavljajo posamezne najdbe in časa prehoda kamene v bronasto dobo iz struge Ljubljane, najdene med špičo in čevljarškim mostom ter posamezni kosi iz Rožne ulice ter Cojzovega grabna.

Močnejše poseljeno je bilo področje v železni dobi. Posamezne najdbe z Grajskega griča nakazujejo njegovo strateško vlogo; na najem je bila naselbina, varovana tako s konfiguracijo terena, kot tudi reko Ljubljano — vseskozi pomembno varovalno in povezovalno osjo tega prostora. Tudi, če se zaenkrat sprizajmimo, da so dosedanje naselbinske najdbe sicer skromne in gradbene dejavnosti tega obdobja v glavnem s kasnejšimi posegi uničene, je znano in v določeni meri tudi sistematično raziskano grobišče pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti — kot eno najpomembnejših zgodovinskih izročil tega časa.

Resnični razmah življenja in s spomeniško-varstvenega stališča tudi najkvalitetnejšo prezentacijo, a doživi varovano območje v času antike. Ob začetku našega štetja nastane v ljubljanskih vratih rimsko mesto — E m o n a —, ki je s svojim obzidjem, uličnim rastrom, stavbnimi parcelami, cestami, predmestji in grobišči v ožjem smislu arheološko konservatorske stroke, urbanistični fenomen in ga kot takega varujemo v zaokroženi celoti. Hkrati z zasnovo obzidja so bile določene ceste, stanovanjski otoki, grobišča. Vse komunikacije (smer približno vzhod-zahod) so usmerjene k Ljubljani ter imajo v cestišče vkopani kloaki.

Z vodo je bilo mesto oskrbovano iz različnih virov. Vodovodom tako sledimo iz Šiške skozi Tivoli in mimo Opere v mesto; drugega najdemo na relaciji Postojnska ulica — Tobačna tovarna; posamezne cevi so bile odkrite tudi v smeri Stolnica — Magistrat, morda za potrebe tamkajšnjih suburbanih zgradb.

Nekropole so se širile, po rimski navadi izven obzidja — extra muros, ob glavnih vpadnicah v mesto: celejski, akvilejski in nevioudunski (imenovana po antičnem mestu Nevioudunum, danes Drnovo pri Krškem). Severno emonsko grobišče ob Celejski, ki je v glavnem identična z današnjo Titovo cesto, se pričinja na južnem robu Trga revolucije in sega do Linhartove ceste (posamezni grobovi so bili najdeni tudi do Centralnega stadiona), s tem, da se grobovi izredno zgostijo od Ajdovščine dalje. Proti zahodu so ugotovljeni vse do Jakopičevega drevoreda in proti vzhodu do RTV centra. Računati je torej treba tudi s posameznimi odcepi od celejske magistrale proti vzhodu in zahodu.

Nekropola ob Akvilejski cesti (identična z današnjo Tržaško) se pričinja na Trgu Mladinskih delovnih brigad in sega vzdolž obeh njenih strani do Idrijske ulice. Zanj je značilnih nekaj sarkofagov na območju Tobačne tovarne; sem prštevamo tudi ločeno skupino grobov ob jugozahodnem vogalu Emone.

Najmanj je dokumentirana nekropola ob Nevioudunski cesti, ki se pričinja v območju Levstikovega trga in sega vzdolž Karlovske ceste do Privoza. K njej sodi tudi posebna skupina grobov pri Karloškem mostu.

Se večji areal kot mesto samo, so zavzemala njegova predmestja. Širila so se ob vseh glavnih vpadnicah, izkopanine pa kažejo, da so tu stale razne delavnice, namenjene emonskim meščanom. Po najdbah sodeč je bil tudi v tem času Grajski grič poseljen. Tu naj bi stala stražna postaja in kulturna stavba boštva Aequorna (vodno božanstvo), čigar svetišče je tu, glede na lego in pomen Ljubljane, razumljivo.

Obdobje preseljevanja ljudstev je na obravnavanem območju zapustilo majhne sledi. Da le ne gre za popolno, čeprav kratkotrajno prekinitev poselitve, potrjujejo posamezne najdbe v vrta Narodnega muzeja in severnega emonskega grobišča.

Slovansko naseljeve je nekdanji teritorij Emone, po doslej znanih najdbah, doživel konec prvega tisočletja našega štetja. Manjše staroselsko grobišče pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, grob na Mirju, predvsem pa grobišče ob cerkvi sv. Petra in najdbe na Grajskem griču izpričujejo čas naselitve naših prednikov na prostoru bodoče Ljubljane.

O njenih prvih začetkih, predvsem zaradi nezadostnih arheoloških raziskav, lahko predvsem ugibamo. Prvič se Ljubljana omenja v pisanih zgodovinskih virih v sredini dvanajstega stoletja, njen nastanek je

nedvomno starejši. Domnevamo, da so se v začetku nenačrtno razvila manjša naselja ob Ljubljani, med Grajskim gričem in ruševinami vzhodnega emonskega obzidja. Teh prvotnih jeder je bilo nedvomno več: prostori pri današnji Stolnici, Tračji, Levstikovem trgu, Križankah, Pravni fakulteti.

Tej spontani pozidavi sledi načrtna parcelacija in kolonizacija s sistematično pozidavo in obzidavo mesta v obsegu in obliki, kot ga poznamo še danes. Tako postane Ljubljana naslednica pomembnega antičnega mesta, ne sicer v neposredni kontinuiteti, temveč kot dedič prostora, kjer se srečujejo številne poti, pokrajine in ljudje. Emona je zapustila še danes vidne sledove v cestnem sistemu Ljubljane. Decumanus maximus sledimo od zahodnih vrat z akvilejske ceste po Rimski cesti in Trgu francoske revolucije, cardo maximus pa od južnih vrat na Mirju po Kardeljevi in Titovi cesti proti severu. Naslednici rimske komunikacije sta prav gotovo tudi Aškerčeva in Cojzova cesta. Zavest o obstoju starega mesta je izčrpana tudi v nekaterih toponimih (Mirje, Gradišče, Ajdovščina).

Številni dokazi o nastanku in razvoju srednjeveškega mesta in njegovih najstarejših predmestij (Poljansko in šempetrsko predmestje, Krakovo), so skriti v zemlji. Celoten fortifikacijski sistem Stare Ljubljane, Grajski grič, ki ga oklepa Ljubljana ter posamezni, danes nevidni objekti na celotnem območju spomenika (npr.: cerkev Sv. Janieza Krstnika na križišču Vidovdanske in Trubarjeve ceste, cerkev Sv. Martina in avguštinski samostan med Prešernovim spomenikom in hotelom Union, kompleks pri Stolnici, cerkev Sv. Klementa in Fridolina itd.) bodo nekoč lahko pravilno in zadostno prezentirali le ob ustreznem varstvu.

Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana-Šiška je določil besedilo osnutka Odloka o razglasitvi arheološkega kompleksa v mestu Ljubljani za kulturni in zgodovinski spomenik na seji dne 19. 2. 1990 in predlaga zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti, da ga obravnava ta.

IZVRŠNI SVET

OSNUTEK

Na podlagi 41. člena dogovora o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986—1990 (Uradni list SRS, št. 14/86, 42/87, 16/88 in 16/89) sklenejo skupščine občine v SR Sloveniji

ANEKS k dogovoru o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986—1990

1. člen

V prvem odstavku 19. člena se pri „A. Davek po odbitku iz gospodarskih dejavnosti“ v 1. točki stopnja „10 %“, nadomesti s stopnjo „13 %“, v 2. točki se stopnja „15 %“ nadomesti s stopnjo „20 %“, v 3. točki se stopnja „25 %“ nadomesti s stopnjo „33 %“ in v 4. točki se stopnja „40 %“ nadomesti s stopnjo „52 %“.

V četrtem odstavku 19. člena se pri „B. Davek po odbitku iz poklicnih dejavnosti“ stopnja „40 %“ nadomesti s stopnjo „52 %“.

2. člen

V drugem odstavku 26. člena se znesek „50.000 din“ nadomesti z zneskom „1.000,00 din“.

3. člen

V prvem odstavku 27. člena se davčna lestvica za nezazidana stavbna zemljišča in druga zemljišča, ki se ne uporabljajo za kmetijske namene, od vrednosti m², pod točko 2, valorizirana za leto 1987, 1988, 1989 in 1990 spremeni tako, da se glasi:

osnova		znáša davek		
nad	do	din	%	din
	30,00		15	
30,00	90,00	4,50	+ 20	30,00
90,00	140,00	16,50	+ 25	90,00
140,00	170,00	29,00	+ 30	140,00
170,00	200,00	38,00	+ 36	170,00
200,00	230,00	48,80	+ 42	200,00
230,00	260,00	61,40	+ 48	230,00
260,00	280,00	75,80	+ 54	260,00
280,00		86,60	+ 60	280,00

Davčna lestvica za gradbene objekte na razliko med prometno in gradbeno vrednostjo od m² površine pod točko 3., valorizirana za leto 1989 in 1990, se spremeni tako, da se glasi:

nad	osnova		‰	znaša davek	din
	do	din			
	310,00		10		
310,00	920,00	31,00	+ 15	nad	310,00
920,00	1.430,00	122,50	+ 20	nad	920,00
1.430,00	2.250,00	224,50	+ 25	nad	1.430,00
2.250,00	3.480,00	429,50	+ 30	nad	2.250,00
3.480,00	5.120,00	798,50	+ 40	nad	3.480,00
5.120,00		1.454,50	+ 50	nad	5.120,00

4. člen

Udeleženske se zavezujejo, da bodo svoje predpise uskladile s tem aneksom najkasneje do 1. aprila 1990.

5. člen

Ko bodo občinske skupščine sprejele sklepe o sprejemu tega aneksa, bo besedilo aneksa objavljeno v Uradnem listu.

OBRAZLOŽITEV:

Odbor udeleženk dogovora o usklajevanju davčne politike je po dlugi pobudi, ki so jih dale posamezne občinske skupščine oziroma njihovi delegati, uprave za družbene prihodke in drugi, na sestanku dne 12. 1. 1990 pripravil osnutek aneksa k dogovoru o usklajevanju davčne politike, v katerem predlaga spremembo stopenj davka iz gospodarskih in poklicnih dejavnosti po odbitku, spremembo razponov davčnih osnov za davek na promet nepremičnin ter spremembo neobdavčenega zneska dobitkov od iger na srečo.

Glede na to, da se od nadurnega dela in celo od rednega dela plačujejo višje obveznosti (do 35 % ali celo več — odvisno od občine) kot od priložnostnih dohodkov iz gospodarskih in poklicnih dejavnosti, doseženih z opravljanjem del po pogodbi o delu, se predlaga povečanje sedanjih stopenj davka po odbitku iz gospodarskih in poklicnih dejavnosti za cca 30 %. Stopnje davka iz gospodarskih dejavnosti po odbitku naj bi se zvišale za:

- 1. skupino dohodkov (dohodki raznašalcev in prodajalcev časopisov, knjig, revij, prodaja srečk . . .) od 10 % na 13 %,
- 2. skupino dohodkov (dohodki, doseženi s sprejemanjem gostov na prenočevanje z zajtrkom v svojem gospodinjstvu . . .) od 15 % na 20 %,
- 3. skupino dohodkov (provizije poslovnih agentov in poverjenikov, zbiranje oglasov . . .) od 25 % na 33 %.
- 4. skupino dohodkov (dohodki oseb, ki priložnostno opravljajo storitve za organizacije združenega dela, državne organe ter druge organizacije in skupnosti in od dohodkov, doseženih z opravljanjem del po pogodbi o delu, sklenjeni v skladu s predpisi o delovnih razmerjih, če ne gre za dohodke iz 1. in 3. točke.) od 40 % na 52 %.

Iz istih razlogov se predlaga tudi zvišanje stopnje davka po odbitku iz poklicnih dejavnosti od 40 % na 52 %, ki ga plačujejo občani, ki priložnostno opravljajo storitve organizacijam združenega dela, organom družbenopolitičnih skupnosti ter drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, ali ki opravljajo pri njih delo po pogodbi o delu, občani od dohodkov na podlagi pogodb o delu, sklenjene v skladu s predpisi o zaposlovanju pri nosilcih samostojnega osebnega dela, ter občani od dohodkov, doseženih s priložnostnim opravljanjem storitev občanov, če ne plačujejo davka po dejanskem dohodku ali v pavšalnem letnem znesku.

Povečanje neobdavčenega zneska dobitkov od iger na srečo pomeni realizacijo delegatske pobude, pobude Loterije Slovenije in Poslovne skupnosti Loterijskih organizacij Jugoslavije. Odbor predlaga, da se sedanji znesek 50.000 din (5,00 konvertibilnih din) poveča na 1.000,00 (konvertibilnih) din, kar predstavlja cca 34 % povprečnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu SR Slovenije, ugotovljenega za mesec november 1989.

Zaradi visokega porasta prometne vrednosti nepremičnin in okoliščine, da valorizacijski količniki, ugotovljeni na podlagi indeksa gibanja cen gradbenih objektov v družbeni lastnini ne sledijo gibanju cen nepremičnin, deluje sedanja davčna lestvica „proporcionalno“, saj se davek na promet nepremičnin v večini primerov odmerja po najvišjih davčnih stopnjah. Zaradi navedenega odbora predlaga za leto 1990 nove razporene davčnih lestvic, pri čemer se po razponih davčnih osnov zadržuje sedanja višina davčnih stopenj. Davčna lestvica za nezazidana stavbna zemljišča in druga zemljišča je naravnana tako, da bi bila zemljišča najnižje kategorije obdavčena po stopnji, določeni za začetni razpon davčnih osnov, kvalitetnejša zemljišča pa po stopnjah, določenih za višje razpone osnov. Pri davčni lestvici za gradbene objekte, po kateri se obdavčuje razlika med prometno in gradbeno vrednostjo od m² površine,

naj bi se razponi osnov povečali v približno enakem razmerju kot pri nezazidanih stavbnih zemljiščih.

Odbor predlaga, naj bi občine uskladile svoje predpise s predlaganimi spremembami do 1. aprila 1990.

ODBOR UDELEŽENK

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Šiška je osnutek aneksa k dogovoru o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986—1990 obravnaval na 240. seji, dne 12. 2. 1990 in ga predlaga Skupščini občine v obravnavo in sprejem.

IZVRŠNI SVET

OSNUTEK

Na podlagi 6. in 10. člena Zakona o davkih občanov (Ur. l. SRS, št. 36/88), 2. člena Zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Ur. l. SRS, št. 39/74, 4/78) in 83. členu Statuta občine Ljubljana-Šiška (Ur. l. SRS, št. 13/86) je skupščina občine na . . . seji zbora združenega dela dne . . . in na . . . seji zbora krajevnih skupnosti dne . . . sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o davkih občanov

1. člen

V odloku o davkih občanov (Ur. l. SRS, št. 18/87, 37/88, 45/88, 41/89) se 42. člen spremeni tako, da se glasi:

Davek po odbitku iz gospodarskih dejavnosti v odstotku (davek po odbitku) plačujejo občani od vsakega posameznega kosmatega dohodka po stopnjah, ki znašajo:

1. Od dohodkov raznašalcev in prodajalcev časopisov, knjig, revij in podobno, od prodaje srečk in vplačil pri športni napovedi ter pri lotu, od prejemkov zavarovalnih poverjenikov, od dohodkov hidro-meteoroloških opazovalcev, od provizij zastopnikov organizacij za varstvo malih avtorskih pravic, do zbiranja naročil za časopise, knjige, revije in podobno, od dohodkov delavcev, doseženih z opravljanjem del ob pretežni uporabi lastne telesne moči, od dohodkov doseženih z opravljanjem postranskih kmetijskih dejavnosti, od dohodkov, doseženih z opravljanjem blagajniških in administrativnih opravil za krajevne skupnosti stanovalcev, od dohodkov, doseženih z opravljanjem blagajniških in administrativnih opravil za društva upokojevcov in njihovih zvez in od dohodkov doseženih z opravljanjem blagajniških in administrativnih opravil za društva invalidov in njihovih zvez, od dohodkov doseženih s poučevanjem v karate klubih — 13 %;
2. Od dohodkov, doseženih s sprejemanjem gostov na prenočevanje z zajtrkom v svojem gospodinjstvu ali v prostorih za počitek oziroma rekreacijo s posredovanjem agencij, registriranih za to dejavnost in dohodkov izdelovalcev suhe robe, ki opravljajo to dejavnost na podlagi priglasitve in dohodke dosegajo pri organizacijah združenega dela — 20 %;
3. Od provizij poslovnih agentov in poverjenikov, dohodkov od zbiranja oglasov, od dohodkov, doseženih s prodajo izdelkov uporabe umetnosti ali z razmnoževanjem ali izdajanjem avtorskih del, ki se ne štejejo za izvirne, od dohodkov potujočih zabavišč, od dohodkov, doseženih s prodajo izdelkov ročne izdelave, ki jih ni mogoče šteti za izdelke domače ali umetne obrti niti uporabne umetnosti, če jih občan izdeluje priložnostno — 33 %;
4. Od dohodkov oseb, ki priložnostno opravljajo storitve za organizacije združenega dela, državne organe ter druge organizacije in skupnosti in od dohodkov, doseženih z opravljanjem del po pogodbi o delu, sklenjeni v skladu s predpisi o delovnih razmerjih, če ne gre za dohodke iz 1., 2. in 3. točke — 52 %;

Davek iz gospodarskih dejavnosti po odbitku iz prejšnjega odstavka se ne plačuje:

- od dohodkov, doseženih z opravljanjem dejavnosti z zbiranjem in s prevažanjem mleka v zbiralnice mleka organizacij združenega dela;
- od dohodkov, doseženih s pluzenjem snega, tvorjenjem blaga za planinske postojanke;
- od dohodkov, doseženih z opravljanjem storitev za hlevske in pašne ter druge skupnosti s področja kmetijstva;
- od dohodkov, ki jih dosežejo invalidi s 100 % telesno okvaro, osebe, ki so izgubile vid, duševno bolne in prizadete osebe, če opravljajo delo preko organizacij združenega dela;
- od dohodkov, doseženih z zbiranjem, prenosom in razdeljevanjem pošte v odročnih in planinskih območjih;